

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1: ศึกษาเฉพาะกรณีที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้วิจัย ได้สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

1.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและรายด้าน

1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

2. สมมติฐานการวิจัย

2.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ทั้งหมด จากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 รูป และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 94 รูป ในจำนวนโรงเรียน 110 โรงเรียนเป็นขนาดใหญ่ 28 โรงเรียนและขนาดเล็ก 82 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1. 2549 : 1) รวมทั้งสิ้น 138 รูป รายละเอียดจำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ / กิ่งอำเภอ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ทั้งหมด จำนวน 138 รูป จากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 รูป และจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 94 รูป

3.2 เครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scales)

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น

- 1) โรงเรียนขนาดใหญ่
- 2) โรงเรียนขนาดเล็ก

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึง ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่เป็นประชากร

3.4.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นประชากร และเดินทาง ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ โดยรวมและรายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ t-test (Independent Samples)

3.5.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะด้วยวิธีการจัดกลุ่มประเด็น แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ด้วยคำร้อยละและค่าความถี่

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ พบว่า

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 44 รูป คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 94 รูป คิดเป็นร้อยละ 68.1

4.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้ง โดยรวมและรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้ง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

4.2.1 ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ

ท้องถิ่นและของชาติ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเสริมสร้างพัฒนาการ
ของนักเรียนในด้านความรู้ ร่างกาย คุณธรรมและจริยธรรม มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้
สถานศึกษาเปิดโอกาสให้เด็กทุกคน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมส่งเสริม
สนับสนุนให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากร ของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

4.2.2 ด้านงบประมาณ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็น ผู้แทน
พระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ
ทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วม
ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดหางบประมาณมาช่วยพัฒนา มีส่วนร่วมให้ความเห็น
ข้อเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสมและ
โปร่งใส มีส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการใช้จ่ายงบประมาณ
ของสถานศึกษา และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการออก
ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินของสถานศึกษา

4.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้าน
บริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนามูลคณาจารย์ในสถานศึกษา มี
ส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้มีการระดมบุคลากร วิทยากรภายนอก มีส่วนร่วมสนับสนุน
ส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้ และทักษะ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมให้ความเห็น
ข้อเสนอแนะในการพิจารณาส่งบุคลากรไปศึกษา

4.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ
บริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ มี
ส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการส่งเสริมเด็ก มีส่วนร่วมให้ความเห็น
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมส่งเสริม
สนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษา

4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน
โดยรวมและรายด้าน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใน
สถานศึกษา ขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน การบริหารงบประมาณ โดยที่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีส่วนร่วม มากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก

4.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีจำนวน 92 รูป คิดเป็นร้อยละ 66.66 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (138 รูป) ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา จากกลุ่มที่มีค่าความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษาให้ชุมชนและสาธารณชน ได้รับทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2. ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นการระดมกำลังในการจัดหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน

3. ในการพิจารณาเรื่องการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาส่วนมากผู้มีบทบาทและหน้าที่โดยตรง สถานศึกษาจะให้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ร่วมพิจารณาและอนุมัติ คณะกรรมการจะเข้าไปรับรู้เมื่อมีการประชุมแต่ละครั้งเท่านั้น สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมด้วย

4. มีการจัดการตรวจสอบรายรับรายจ่ายมีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งบประมาณประจำปีอย่างโปร่งใส

5. จัดให้มีการพัฒนาบริเวณสถานให้มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าศึกษาเล่าเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน และนักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณี ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการที่ เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ วัฒนกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหาร การศึกษา ขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลท่าสาป อำเภอเมือง ยะลา จังหวัดยะลา พบว่า กรรมการสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาในกิจกรรมการบริหาร ด้านบุคลากร และด้านธุรการ การเงิน บัญชีและพัสดุ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ศาสตร์ศิลป์ ชินโน (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนประถมศึกษาในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตนิเทศที่ 4 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ออดศักดิ์ ชาติเกม (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานศึกษาหรือโรงเรียนไม่มากนัก เมื่อมีการประชุม บางครั้งผู้บริหารของโรงเรียนก็ไม่ได้นิมนต์เข้าร่วมประชุม จึงไม่มีโอกาสได้เสนอแนะ ให้ความเห็นเรื่องการจัดการศึกษา หรือเรื่องอื่นๆ ได้ และบางครั้ง ฝ่ายพระสงฆ์ก็ติดกิจนิมนต์ ซึ่งตรงกับวันประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บางรูปก็ลาหรือขาดการประชุม จึงทำให้การมีส่วนร่วมของกรรมการ ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์เป็นไปอย่างไม่สม่ำเสมอ ข้อมูล ข่าวสารและเรื่องต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนการให้ความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ไม่ได้รับทราบข้อมูลมากนัก ทั้งโดยรวมและรายด้านของการมีส่วนร่วมจึงอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย อุได ศรีทุมมา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหา การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า คณะกรรมการ โรงเรียน 3 กลุ่ม คือ ข้าราชการครูใน โรงเรียน ประชาชนและข้าราชการอื่น และผู้บริหาร โรงเรียน มีปัญหาการปฏิบัติงานไม่ แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า กรรมการทั้ง 3 กลุ่ม มีปัญหาการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการต่าง ๆ มีปัญหาการ ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกรรมการจากประชาชนและ ข้าราชการอื่น มีปัญหาการปฏิบัติงานมากกว่ากรรมการจากผู้บริหาร โรงเรียน ส่วนนอกนั้น มี ปัญหาการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับของ ธเนศ ปานอุทัย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่ มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนแตกต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนสูง และโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนต่ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ที่เป็นกรรมการสถานศึกษาใน โรงเรียน ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีบทบาทและหน้าที่เหมือนกันถึงจะเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ก็ไม่ แตกต่างไปจากโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ข้อมูลข่าวสาร การบริหาร การจัดการเรียนการสอน และเรื่องอื่น ๆ ถ้าผู้บริหารของสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ เมื่อมีกิจกรรม หรือมีการประชุมเกิดขึ้นภายใน โรงเรียน พระภิกษุสงฆ์ที่ เป็นกรรมการได้รับรู้ รับทราบ ได้เข้าร่วมประชุม ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทาง ที่จะไปประ โยชน์ต่อสถานศึกษา และถ้าพระภิกษุสงฆ์ไม่ได้มีส่วนร่วม ตามบทบาทหน้าที่ ถึงแม้ว่าจะเป็นกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียน ขนาดเล็กก็ตาม โดยภาพรวมแล้วก็ไม่แตกต่างกันเลย

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ คณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีส่วนร่วม มากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสิทธิ์ กริทธิพงษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ผู้บริหาร ผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ ออดศักดิ์ ซาเกิม (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ มีความเห็นเกี่ยวกับงานภายในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ถึงจะไม่มีส่วนร่วมมากนัก แต่ก็พอที่จะให้ความเห็นได้ ในบางด้านได้ เช่น ด้านงบประมาณนั้น โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กย่อมได้รับงบประมาณแตกต่างกัน ความพร้อมของโรงเรียนขนาดใหญ่ เช่น บุคลากร นักเรียน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ การจัดการเรียนการสอนก็ดี ตลอดทั้งการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก การที่โรงเรียนขนาดใหญ่ จะได้งบประมาณมาเพื่อการบริหารนั้นย่อมได้รับมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ตามขนาดของสถานศึกษา และจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

6.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้ง
โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนและ
พัฒนาโดยการจัดอบรม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ให้
เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

6.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใน
ด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมสนับสนุน ให้
สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรของท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนั้น ทางโรงเรียนควร
ประสานงาน ร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อระดมความเห็น ความร่วมมือ
จากชุมชนในการนำทรัพยากรของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

6.1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใน
ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมให้ความเห็น
ข้อเสนอแนะ ในการออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงิน
ของสถานศึกษา ดังนั้น ทางโรงเรียนควรวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินงบประมาณของ
สถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นกว่านี้

6.1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใน
ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมให้
ความเห็นข้อเสนอแนะ ในการพิจารณาส่งบุคลากรไปศึกษาดูงาน อบรม ประชุม สัมมนา ทั้งใน
และนอกสถานที่ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี
ส่วนร่วมในการเสนอแนะ ให้ความเห็น และการพิจารณาส่งบุคลากรในสถานศึกษาไปศึกษาดู
งานทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อจะได้นำความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ใน
การบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.1.5 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใน
 ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วม
 ส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ระหว่างเด็กปกติกับเด็ก
 พิการและเด็กด้อยโอกาส ดังนั้น ทางโรงเรียนควรมีการประชุม ปรึกษาหารือกับ
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับรู้
 เข้าใจในการบริหารงานทั่วไป ในการจัดการศึกษาระหว่างเด็กปกติกับเด็กพิการและเด็กด้อย
 โอกาสได้อย่างถูกต้อง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรวิจัย เพื่อเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ระหว่างโรงเรียน
 เอกชน กับ โรงเรียนรัฐบาล เพื่อจะได้ทราบข้อแตกต่าง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
 การศึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแนวทางเดียวกัน

6.2.2 ควรวิจัย เชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา
 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

6.2.3 ควรวิจัย เชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและให้
 ข้อมูลในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์
 เพื่อประกอบการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของพระภิกษุสงฆ์ที่เป็นคณะกรรมการ
 ศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.2.4 ควรวิจัย การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงาน
 บุคคล และด้านงบประมาณ เพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา